

INFORMACJA

POWIATOWEGO LEKARZA WETERYNARII DLA POSIADACZY ZWIERZĄT, DOKONUJĄCYCH UBOJU ZWIERZĄT GOSPODARSKICH NA UŻYTEK WŁASNY na terenie własnego gospodarstwa

Na terenie gospodarstwa, na użytek własny, można dokonać uboju owiec, kóz, trzody chlewnej, drobiu, zajęczaków oraz cieląt do 6 m-ca życia. Ubojowi można poddawać zwierzęta zdrowe, nie podlegające ograniczeniom z powodu podejrzenia lub stwierdzenia chorób zakaźnych zwierząt, oraz po upływie okresów karencji określonych dla użytych produktów leczniczych, a także przy zachowaniu przepisów o ochronie zwierząt (humanitarny ubój, kwalifikacje ubojowca, zabezpieczenie przed dostępem dzieci) oraz przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

I. UBÓJ CIELĄT OWIEC I KÓZ

Posiadacz w/w zwierząt, co najmniej 24 godziny przed ubojem zobowiązany jest przekazać powiatowemu lekarzowi weterynarii pisemne powiadomienie o zamiarze przeprowadzenia uboju wg wzoru zawartego w rozporządzeniu *w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny*. Powiadomienie zawiera oprócz danych dotyczących posiadacza zwierzęcia, danych osoby uprawnionej do przeprowadzenia uboju i danych dotyczących ubijanych zwierząt, informację o zgłoszeniu lub nie mięsa do badania poubojowego, oraz deklarację o zagospodarowaniu na własny koszt materiału szczególnego ryzyka pochodzącego od ubijanych zwierząt zgodnie z rozporządzeniami WE Nr 999/2001 i 1069/2009 i 142/2011. Materiał szczególnego ryzyka z uwagi na zapobieganie gąbczastym encefalopatiom zwierząt stanowią:

- u cieląt:
  - migdałki, jelita od dwunastnicy do odbytnicy oraz krezka,
- u owiec i kóz :
  - u zwierząt w każdym wieku; śledziona i jelito kręte,
  - u zwierząt w wieku powyżej 12 m-cy życia: czaszka zawierająca mózg oraz oczy, migdałki i rdzeń kręgowy

Poubojowe urzędowe badanie mięsa przeprowadza wyznaczony do tego lekarz weterynarii właściwy dla obwodu terenowego badania mięsa w którym będzie prowadzony ubój na potrzeby własne. Materiał szczególnego ryzyka wskazany przez urzędowego lekarza może być odebrany po zgłoszeniu posiadacza, przez podmiot upoważniony do odbioru ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. I (np. podmioty, które odbierają padłe bydło).

Po zbadaniu mięsa urzędowy lekarz weterynarii wydaje zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu poubojowym i uznaniu mięsa za zdatne do spożycia. Jeśli w wyniku badania mięso zostanie uznane za nie nadające się do spożycia, urzędowy lekarz weterynarii odpowiednio je znakuje, wydaje decyzję o uznaniu mięsa za niezdatne do spożycia i określa sposób postępowania z tym mięsem.

II. UBÓJ TRZODY CHLEWNEJ, NUTRII I DZIKÓW ODSTRZELONYCH

Posiadacz świń i nutrii, co najmniej 24 godz. przed ubojem informuje Powiatowego Lekarza Weterynarii o zamiarze dokonania uboju. Informacja ta zawiera dane posiadacza zwierząt przeznaczonych do uboju, dane osoby uprawnionej do dokonania uboju, miejsce i termin planowanego uboju oraz

zgłoszenie tuszy do badania poubojowego, jeśli posiadacz zwierzęcia tak zadecyduje. **Badanie trzody chlewnej, dzików i nutrii w kierunku włośni jest obowiązkowe !!! Mięso świń i nutrii poddanych ubojowi oraz mięso dzików odstrzelonych nie może zostać spożyte ani przetworzone przed uzyskaniem jednego z niżej wymienionych zaświadczeń!!!** Pełne badanie poubojowe całej tuszy trzody chlewnej jest nieobowiązkowe i wynika z deklaracji posiadacza, przekazanej urzędowemu lekarzowi weterynarii.

W przypadku gdy tuszę zgłoszono do badania poubojowego próbki do badania mięsa na obecność włośni pobiera urzędowy lekarz weterynarii. W innym przypadku próbki do badania mięsa dostarcza do urzędowego lekarza weterynarii posiadacz mięsa. U świń domowych pobiera się kilka próbek mięsa, każda wielkości orzecha laskowego, z mięśni obu filarów przepony w przejściu do części ścięgnistej. Łączna masa pobranych próbek nie powinna być mniejsza niż 50g. Sposób pobierania próbek do badania mięsa na obecność włośni od świń, dzików i nutrii oraz zasady dostarczania ich do urzędowego lekarza weterynarii powinny być zgodne z rozporządzeniem MRiRW z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny.

Po przeprowadzonym badaniu poubojowym w zależności od tego, czy badanie dotyczyło całej sztuki, czy było tylko badaniem w kierunku włośni, urzędowy lekarz weterynarii wystawia zaświadczenie o przeprowadzeniu badania poubojowego lub tylko badania na włośnie. Określa jednocześnie w zależności od zastosowanej metody badania w kierunku włośni, czy mięso świń, dzików oraz nutrii może być spożywane bez ograniczeń dotyczących obróbki cieplnej, czy też wyłącznie po poddaniu go obróbce termicznej w temp. powyżej 71°C, z wykluczeniem przygotowania na grillu lub w kuchence mikrofalowej.

Jeśli w wyniku badania poubojowego lub badania na włośnie mięso zostanie uznane za niezdatne do spożycia upoważniony urzędowy lekarz weterynarii odpowiednio je znakuje, wydaje decyzję o uznaniu tego mięsa za niezdatne i określa sposób postępowania z tym mięsem. Urzędowy lekarz weterynarii o stwierdzeniu włośni niezwłocznie informuje powiatowego lekarza weterynarii.

III. UBÓJ DROBIU i ZAJĘCZAKÓW

Mięso drobiu i zajęczaków na użytek własny nie podlega obowiązkowemu badaniu urzędowemu, z wyjątkiem sytuacji gdy jest przeznaczone do sprzedaży w ramach zarejestrowanej wcześniej, u powiatowego lekarza weterynarii sprzedaży bezpośredniej na targowisku lub we własnym gospodarstwie konsumentowi ostatecznemu.

IV. UBÓJ ZWIERZĄT W WYSPECJALIZOWANYCH DO TEGO GOSPODARSTWACH

Możliwe jest dokonanie uboju zwierząt w celu produkcji mięsa na użytek własny w innych gospodarstwach, niż te w którym zwierzęta były utrzymywane. Podmiot prowadzący takie gospodarstwo musi jednak zarejestrować się u powiatowego lekarza weterynarii oraz spełnić określone w rozporządzeniu wymagania weterynaryjne. W takim przypadku to na

podmiocie prowadzącym to gospodarstwo spoczywają obowiązki związane z dokonywaniem zgłoszenia uboju, zagospodarowaniem odpadów poubojowych oraz zgłaszaniem do badania poubojowego i badania w kierunku wykrywania włośni.

Apeluję do Państwa, aby nie ryzykować zdrowia własnego ani domowników i przed spożyciem mięsa poddawać je badaniu poubojowemu, a w szczególności obowiązkowemu badaniu na włośnię (świnie, nutrie, dziki). Proszę mieć na uwadze, że włośnica jest groźną chorobą odzwierzęcą, która w niektórych przypadkach może zakończyć się śmiercią u ludzi. Dla wygody mieszkańców powiatu badanie mięsa na użytek własny dokonywane jest prawie we wszystkich lecznicach na terenie powiatu makowskiego. Dodatkowo badanie mięsa na włośnię Inspekcja Weterynaryjna na terenie powiatu wykonuje w siedmiu laboratoriach znajdujących się w zakładach ubojowych, z czego trzy posiada akredytację Państwowego Centrum Akredytacyjnego. Informacje dotyczące danych adresowych lekarzy otrzymacie Państwo w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Makowie Mazowieckim, w każdym Urzędzie Gminy oraz na naszej stronie internetowej www.piwmakowmaz.pl.

Osobom dla których wymagania określone w rozporządzeniu dotyczącym produkcji mięsa na użytek własny mogą być trudne do spełnienia przypominam, iż na terenie powiatu makowskiego funkcjonuje siedem zatwierdzonych zakładów ubojowych w których można dokonać ubojów usługowych zwierząt.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Makowie Mazowieckim
lek. wet. Mariusz Dobosz